

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 «
 Helyben hársz hozdva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 «
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 «

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétbe és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

Asszerkesztőség kérésre visszaadnak
 vagy megvásárolásukra nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

Magyar karácsony.

(K. Ö.) Az Országos Iparegyesület és a Magyar Védő Egyesület minden esztendőben karácsony előtt felhívást szokott közzéadni, hogy a közönség karácsonyi ajándékul csakis magyar cikket vásároljon. És bár a felhívás évről-évre figyelemzeti a közönséget a karácsonyi vásár rendszerint a kereskedő és iparos világ elégedettségével és panaszával szokott végződni. A kereskedő és iparos azt panaszolja, hogy a magyar vevőközönség nem vásárol magyar iparcikket és alig akad is valaki, aki a kereskedőtől megkérdezné, hogy tart-e magyar iparterméket raktáron. A közönség azzal védekezik, hogy magyar iparterméket alig lehet kapni és ha az ember be is téved oly boltba, mely hazai forrásokból szerzi be szükségleteit, a kereskedő a magyar iparpártolás ürügye alatt horribilis árakat követel, holott a minőség sokban kifogásolható.

Van igazság ezekben a panaszokban. A főbaj azonban nem itt van. A főbaj az ország szegénységében és szegény iparában rejlik. Szegény a kereskedő és azért ott szerzi be áruraktárának szük-

ségeit, hol hosszabb lejáratu hitelt kaphat. Az osztrák ipar ellátja bőven olcsó, de selejtes iparcikkkel és hitelez is neki. Ezért a magyar kereskedő nem is töri magát azután, hogy magyar iparterméket beszerezve, a magyar iparpártolás tényezőjévé legyen. Beéri azzal, ha az osztrák nagykereskedőnek bizománya.

Szegény a vevőközönség is. A mai nagy drágaság mellett is a legjobb iparkodás mellett alig jut karácsonyi ajándékokra. De mivel mindenki, férj feleségének, szülő gyermekeinek, jó barát jó barátjának karácsonyi ajándékot akar adni, mindenki beéri azzal, hogy tetszetős és olcsó ajándékkal kedveskedjék. Erre az osztrák iparcikk mintegy predestinálva van.

Akik azután tartós, de drágább magyar iparcikket keresnek vagy csak a legnagyobb utánjárás mellett, vagy egyáltalában nem találnak reá. A magyar meglevő iparcikket reklamirozni kell. Csakhogy éppen ezzel a gyártással vagyunk nagyon furcsa helyzetben. Sehogyan sem megyünk előre az iparfejlesztés terén. Pedig van hatalmas iparfejlesztési törvényünk, mely szubvenciót és

adómentességet biztosít. Városok és községek ingyenes telekkel és egyéb kedvezményekkel sietnek a gyáripár fejlesztésére. És mégsem megyünk előre.

Mi ennek az oka? Egyik oka, hogy mi nem akarjuk belátni, hogy legelőször is mezőgazdasági ipart kell megteremtünk és csak azután térhetünk át egyéb iparok megteremtésére. Az iparfejlesztési törvény nem egy tőkepénzes embert vagy csoportot csalt az országba. Mikor meggyőződést szereztek az ország viszonyairól, elmentek a kereskedelmi minisztériumba és azt mondták, hogy ők szívesen bejönnek az országba és itt mezőgazdasági ipart honosítanak meg, csak kapjanak szubvenciót. A felelet a kereskedelmi minisztériumban az volt, hogy mezőgazdasági iparra nincs szubvenció. Idegeink természetesen odébb álltak.

Egy másik nagy oka ipari elmaradottságunknak az, hogy nincs elegendő számmal ipari munkásunk. A keletkező ipartelepek előmunkásainak nagy része idegen. És ezek sem maradnak soká it, mert mint ők mondják, nálunk drága a sör. Ezzel azt akarják mondani, hogy nálunk az összes háztartási cikkek méregdrágák. És igazuk van. Drága a só, a

Modern butorok ■ 54 LUKÁCS NÁNDOR-nál Rákóci-ut 8. sz. ■

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Margit.

Irta: Thomeé József.

Szeptember 28.

Édes Clarém! Ugy-e régen nem irtam? De ne haragudj édes, annyi a dolgom, úgy el vagyok foglalva, alig jut néha-néha csak egy percem is, de most felhasználom az időt, hogy irjak. Anyuskám elment és most egyedül vagyok. Annyi ujságot szeretnék elmondani néked, annyi mondani valóm van.

Voltam már egy néhányszor a színházban, még a Vigben is. Te, micsoda pazar darabot játszottak, ha eljössz édes Clarém majd elmesélem. Kálmán, az unokabátyám úgy szegri-vegről, fogalmazó a kölyök valamelyik miniszteriumban, rettenetesen hencog, tanácsokat osztogat, nekem, ki a felsőbbbe jártam, egy igazán kiálthatatlan firma, azt mondta, hogy nem való

leányoknak a Vigbe járni. Mit szólsz hozzá, ugy-e nem rossz? Csütörtökön volt az első jour-unk. Sokan voltunk nagyon. Itt volt Várady Tibor, a poeta, kedves ábrándos fiú, alig eszik valamit, nem iszik, nem cigarettázik, pazar táncos és olyan szépen tud beszélni, megígérte, hogy ír valamit az emlékkönyvembe is, azután Baltházár Dini, a fess huszár, képzeld egy kicsit az atyafi, mindig ott lebzsel az asszonyok körül, nagyokat iszik, erősen racscol, nagyon jó vicceket tudhat, mert a kis Szegheónének még a fűzsinórja is megrepedt, annyit nevettek neki. Nagyszerűen mulattunk! Sokat beszélünk rólad is, ugy-e, mond csak igaz, hogy menyasszony sorban vagy, Jolán azt is mondta, hogy főzni tanulsz. Igaz? Te, az borzasztó unalmas lehet! ... Irj sokat, csókol

Margitod.

Nb. Milyen új ruhát kapsz? Milyenek a gavallérjaid? Irj!

Október 2.

Megkaptam a leveledet. Haragszom rád nagyon, hogy olyan keveset irtál. Megkaptad a levelezőlapomat? Színház után kávéházba mentünk és onnan küldöttem neked. Képzeld, Baltházár Dini egész estére hozzám szegődött, még a nótámat is elhuzatta a cigánnyal s olyan remekül pengette hozzá sarkantyúival a taktust, hogy szinte beleszerettem. Igen, neked elmondom egész őszintén, hogy nagyon boldog voltam ott mellette. Szemtelen egy kissé, de az kitűnően áll neki. Elmondott néhány jó viccet is, de ezt már szóval mesélhettem el. Virágot is kaptam, még most itt őrzöm az íróasztalomon. Gyönyörű kaméliák, szinte láttam mint sápadozott az a heringformájú Mocsári Jolán, mikor észrevelte, szegény halálisan szerelmes Dinibe, de nincs is rossz gusztusa, huszár kellene neki. Kálmán azt hitte, hogy engem tud bosszantani és folyton Gizinek udvarolt, muzsikáltatott a fülébe, még a poharaikat is felcserélték, meg is szorongatták

Elegáns blousok,

aljak, pongyolák női és leányka kabátok, gyermekruha különlegességek, tekintettel

a karácsonyi és újévi ünnepekre

leszállított, olcsó árban csakis Hevesi „Párisi nagy áruházában“

Nagyvárad Zöldfa-utczán szerezhetők be.

Kitűnő reklám szöveget aljak már 175-től.

Szolid kiszolgálás!

Rendkívül olcsó árak!

dohány, a szesz, a sör, a petróleum, a szén, a cukor, a lakás. Szóval mindaz, ami a munkás megélhetésére nélkülözhetetlen. És talán ennek is az agráriusok az okai? Korántsem. Az idézett háztartási cikkek azért drágák, mert államilag monopolizálva és nagy fogyasztási adóval sújtva vannak és drágák azért, mert kartellirozva vannak. Utmutatás ez azoknak, kik a drágaság okait őszintén keresik.

A magyar ipar társadalmi feladata tehát, hogy legyen elegendő számmal magyar ipari munkás és az tudjon keze munkája után tisztességesen megélni.

Lesz akkor olcsóság és minőség tekintetében elég magyar iparcikk, mit örömmel adunk karácsonyi ajándékkul szeretteinknek.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, december 10.

A képviselőház mai ülését kevésszámú képviselő jelenlétében **Návay** Lajos alelnök negyed 11 órakor nyitotta meg.

A múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után az elnök bemutatja gróf **Zichy** Aladár megbízólevelét.

Több kérvény előterjesztése után az interpellációs könyvet olvassák fel. A könyvből **Novák János** a Csurgó határában folyó birtokorsósárról jegyzett be interpellációt.

A hatodik bíráló bizottság végleg igazolta **Rakovszky** István mandátumát.

Több bizottság előadója jelentést tesz a bizottságok elé utalt ügyekről.

Lovász Márton és **Mikosevits** Kanut

ügy titokban néha egymás kezét, összemostyogtak, Gizi a hajából kivett egy szegfűt s odaadta Kálmánnak, de én észre se vettem. Hazamehet mellém került és képzeld, azt kérdezte ez a szemtelen blatt, hogy mit akarok én a hu zárral? . . .

No de ilyet, mintha volna valami köze hozzá! . . . Meg is mondtam neki amugy alaposan. Uálom ezt a blazirt, hencegő frátert, nem is beszélek vele ezenül, sőt most juszt is magamba bolondítom a huszárt. Az a nyavalyás kis aljegyző irt egy levelező lapot, a menyasszonya is aláírta, nem is felelek rá. Gyönyörű sötétzöld koszűrűhát kaptam, voltam ma vele a korzón, Dini is ott volt, valami dragonyos termetű hölgygel sétált és egyszerre mégis ott termettem mellettem.

— Margitka, magácska igazán irremek, pazarr ez a rrruhát! Ezzel a szavakkal fogott kezét. Roppant kedves fiu. És együtt sétáltunk vele. Te, ha láttad volna, milyen szépen szalutáltak a barátai, a kapitánya is hozzánk csatlakozott és a mama mellé szegődött, hogy néztek utánnunk az asszonyok meg a leányok, hát még Kálmán, akivel szintén találkoztunk. Ugy örültem, hogy a mamáékhoz csatlakozott? Mikor jössz már fel? Borzasztó

napirend előtt folytatták a bácskai állapotok feltárását.

Ehhez **Apponyi** Albert gróf is hozzászólt s védelmébe vette Bács megye volt főispánját a kandidálás terén elkövetett jogtalanságok vádjá miatt.

Ezután folytatták

az indeminálás

tárgyalását.

Huszár Károly (sárvári): A magyar parlamentarizmus nem feddi teljesen a magyar nép érdekének összességét. Az országban egész más szellemek irányítják a népet. Ezek az egészségtelen ideák az ország rovására megbosszulják magukat. A birtokpolitikáról beszél s fájjalja, hogy a birtok a magyar nép kezéből lekerül.

Achim András: A papok kezében is sok van! (Zaj.)

Huszár Károly: Az Őn kezében (is) tizszer annyi van, mint a szegény nép kezében.

Achim András: Osszák fel a papok a birtokukat, azután én is felosztom a magamét! (Zaj, elnök csenget.)

Huszár Károly beszédének további részében foglalkozik a folyton alakuló titkos és nyilvános egyesületekkel, amelyek a kulturpolitikát irányítani kívánják. Részletesen kitér a politikai helyzetre. Foglalkozik a készíttetése felvételével, az általános drágaság okaiival és az ipartörvénnyel. A kivándorlási kérdéseket is szóvá teszi. A kivándorlás a nagy emberáldozaton kívül az országnak tetemes anyagi veszteséget is okoz. Közel hat milliárdra tehető az az anyagi kár, mely a kivándorlás által az országot érte. A magyar faj gyengítésére az egyke rendszer is sokban hozzájárul. Tiltakozik az országos közegészségügyi tanács határozata ellen, amelyet büntetendő cselekedetre való felbujításnak mond.

Achim András: Földet kell adni a népnek, nem kezszereket! (Zaj.) osszák fel a papok földjét!

Huszár Károly: Nagyon csodálja a közbe-

szólást, amely óriási sülyedés erkölcsi tekintetben. A magyar fajnak pusztulása ez.

Haller István: A zsidónak tizenhat gyereke van! (Derűtség.)

Achim András: Próbálja meg maga is. (Derűtség.)

Huszár Károly: Az általános választói jogot, melyet annyira ígérték, elikkasztják (Ugy van! Nagy zaj.)

A katolikus autonomiáról beszél, melyet a koalíció hozott közelebb a megvalósuláshoz. Követeli, hogy a katolikus autonomia törvényjavaslata még a katonai reform tárgyalása előtt a Ház elé kerüljön. Követeli továbbá a kongrua és a párbér rendezését.

A váradi püspökség betöltése.

Bár a váradi püspökség dolga nem tartozik a képviselőház elé, mégis, mint sajtóságios tünetet hozza fel, hogy ami ott történik, az valóságos részleges szekularizáció. Nagyon kéri a kultuszminisztert, hogy segítsen ezen a bajon. Mert most abban a helyzetben van ez az egyházmegye, hogy most se püspök, se érseke nincs és ez feltétlenül visszahat az egyházmegye életére.

Rátér a merkantilisták és agráriusok harcára.

A felhozott tények igazolják a kormány iránti bizalmatlanságát s ezért az indeminálást megtagadja.

Bánffy beszéde.

Ezután **Bánffy** Dezső báró kezdett beszélni. Nagyon sok tekintetben nem ért egyet a kormányval, de Huszár nézetét sem osztja. Sok tekintetben ellene tudna mondani Huszár szavainak, anélkül, hogy szabadkőműves, vagy szabadgondolkodó lenne. (Helyeslés.) Bizalmatlan ugyan a kormány ellen, de az indeminálás kérdését más elbírálás alá veszi. Bizalmatlanságának okai még a kormány megalakulására vezethetők vissza. Ennek dacára megsavazza

unalmas lehet most ott a vidéken. — Itt megkezdődtek már mindenütt a jourok, mindennap másfelé megyünk, rengeteg sok az új ismerős, mama már megígérte, hogy elmegyünk néhány mulatságra, még a tisztikaszinó estélyére is. Hanem látnád csak, hogy kurizál az az Eperjessy, a Dni kapitánya a mamának, ami most kitűnő, mert Dini is mindig velünk lehet. De most sietek, öltözködni kell, ma elmegyünk a képviselőházba, most ez a fain dolog. Isten veled, puszi! *Margit.*

U. i. Ma megjelent az újságban a poétám verse, kivágtam és elküldöm neked. Ugye szép. Pá, puszi!

Október 25.

Édes Clarám! Ne haragudj, hogy nem felelhettem mindjárt, de egész beteg vagyok. Az a bolond Dini valami trszásban belekötött egy barátjába képzeld párbajozott. Alaposan megvagdalták és most még be is csukták. 8 napi szobaáristomot mért rá a kapitány. Meg is mondtam neki, hogy ez nem szép tőle s képzeld azt felelte rá ez a vén csataló, hogy ahhoz mi lányok nem értünk. Nem is szólnok többé hozzá! Kálmán majd mindennap fenn van, tegnap még egy kis mellesokrot is kül-

dött. Fel se tűztem. Mama tette bele a virág-vázába. Nem is irok ma többet. Isten veled, csókol a te szerencsétlen, szenvedő

Margitod.

December 10.

Clarám! Azt sem tudom hol kezdjem az írást. Szerencsétlen nagyon szerencsétlen ez a Te szegény Margitod. Dinivel szakítottam. Valami orpheum társaságba pezsgőzött a nyomorult és képzeld olyan szemtelen volt, hogy egy teletírkált lapot is mert küldeni, holmi Mimi, Fredi meg mit tudom én micsoda aláírásokkal. Kálmán, ez a szemtelen csak nevet rajtam, azt mondta, hogy ostoba vagyok. Én! Ostoba! . . . Hallatlan arcátlanság! Szóba se állok vele többé. Ugy várom már, hogy fel jöjj, legalább veled kisírhatom magam. Zoborék jouriján egy fiatal mérnökkel ismerkedtem meg; sympathikus fiu, de a szerencsétlen már völégény, pedig okos, szellemes embernek látszik. Lám nekem itt volna Kálmán, csinosabb sokkal, meg már fogalmazó és a papa kineveztetné segédtitkárnak, de nekem nem kell! Szegheőné ma magával hívott színházba, nem tudom elmenjek-e, hiszen olyan boldogtalan, olyan bánatos ez a Te *Margitod.*

Csak még karácsonyig!

Rendkívül leszállított árak: Üzlet áthelyezés miatt (Szalárdi-utca 9 re) a még raktáron levő mellfűzők és fűzővédők beszerzési áron alól lesznek kiárusítva.

Próba küldemények bárhova!

Arjegyzék ingyen és bérmentve!

Rosenzweig Rózánál RÁKÓCZI-UT 3. szám.

a kormánynak az indemnítást. Ha az új Magyarországot fel akarják építeni, az általános titkos választói jog elől nem lehet elzárkózni. Ha az önálló bank már nem is lesz felállítva, a készletek felvételéről kell, hogy gondoskodás történjék. Reflektálni óhajt a horvátországi viszonyokra. A horvátok a magyar király helyett a horvát királyt éltetik, pedig olyan cím nincs. (Ugy van a baloldalon.) Tomasics bán, mint az ország első zászlós urainak egyike évekként ezeltől könyvet írt Horvátország közjogáról, amely azonban hamis okmányokon alapul.

Hosszasan foglalkozik a horvát közjoggal, melyek hibás magyarázatai még az előző kormányokra nyulnak vissza. Éppen ezért a kormány hibájából nem tudja be, hogy a horvátok a magyar nyelv elsajátítása elől elzárkóznak. A mi gyávaságunk oka annak, mely négy évtized óta engedi, hogy a horvátok önkényes munkát végezzenek.

Bánffy beszéde után, mivel a szólásra iratkozottak közül senki sem jelentkezett, az elnök az indemnitás általános vitáját bezárta és tíz perc szünetet adott.

Szünet után Lukács pénzügyminiszter szólt fel. Beszédében részletesen válaszolt azokra a beszédekre, amelyek az indemnitás tárgyalása alatt elhangoztak. Első sorban köszönetet szavaz Széll Kálmánnak, akinek előterjesztéseit még nem vette tanulmányozás alá, azonban ezt meg fogja tenni. Dési beszédére kijelenti, hogy mikor ő átvette a tárcát az ország pénztárát csaknem üresen találta. A legszükségesebb kiadások fedezését is csak nagy gonddal tudta teljesíteni. Kéri az indemnitás megszavazását.

Az ülés 2 órakor ért véget.

Vatikáni nagykövetség. Feltétlenül szavahihető helyről értesülünk, hogy gróf Szécsen utóda a vatikáni nagykövetség élén Schönburg-Waldenburg jelenlegi bukaresti követünk lesz.

Városi közgyűlés.

— Második nap. —

Tegnap délután folytatta Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága közgyűlését. Az egész délutánt a költségvetés általános tárgyalásával töltötték el.

Dr. Adorján Emil a közköltő leszállítását indítványozta s ha a részletes tárgyalásra idő jutott volna, könnyen meg is szavazzák a leszállítását, mert a városi párt részéről alig néhányan voltak jelen.

Azonban este fél 7 órakor fejezték be az általános vitát s így a költségvetés részletes tárgyalására hétfőn délután kerül a sor.

Előreláthatólag még kedden délután sem fejezik be a kitűzött összes ügyek tárgyalását.

A tegnapi közgyűlés lefolyása a következő volt:

Hlatky Endre főispán elnökölt.

A törvényhatóság tagjai közepes számmal voltak jelen.

Az előző napi közgyűlés hitelesítése után áttértek a hátralevő ügyek tárgyalására.

Első sorban a város 1911. évi költségvetését terjesztette elő a tanács.

Az általános vitánál dr. Adorján Emil szólt fel először. A költségvetést két szempontból örömmel üdvözlö. Először mert őszintén, nyíltan tárja fel a helyzetet. A másik az, hogy a költségvetés bizonyosságot tesz a város fejlődéséről. De ezzel kimerítette a dicsőretet. A nagy célokból semmi nincs benne, csak igéri ezeket a jövőre. A tisztviselők fizetésének javítására nagy lépést tesz a költségvetés. De más emberek is laknak Nagyváradon. Ezekről megfeledezett a tanács. 1905-től felsorolja a tisztviselők fizetésének emelkedését. A különböző alapokkal együtt 1.200.000 korona a városi alkalmazottak személyi járandósága. Rátér

a bevételek emelkedésére. A közköltő is emelkedik az új adóalapok révén és az állami adók emelkedése folytán, mert az adókövető bizottság jól működik. Szóval azért emelkedik a városi adó, mert több állami adót fizetünk. Gondolni kellene a polgárság terhének könnyítésén is, a közköltő leszállításával. Ez lehet is, ha akarjuk. Lehetett volna 10 százalékos közköltő leszállításával is összeállítani a költségvetést. A személyzet fizetését 100.000-rel emelték, törölték a villamosmű 23.000 korona hozzájárulást s még sem kellett a közköltőt emelni. Az előre nem láthatókból 50.000 koronát törölhetnének, ha rendkívüli előjón az év folyamán, azt póthittel pótolhatják, de erre sem lenne szükség. A künlevőségek sincsenek felvéve, az pedig elég volna az előre nem láthatókra. Elérkezett az idő, hogy a városi adót leszállítsuk. A csatornázás még pótdómeletést hoz. Tavaly 2 százalékos csatorna-adót szavaztak meg, erre nincs szükség. A vízvezetési és csatorna-alapot egyesíteni kell. A 3 százalékos óvodai adót is le kell szállítani. Az államnak küldenek fel belőle 34.000 koronát. A törvény szerint 3 százalékos óvodai adónál kevesebbet vehet ki a város. Az állam és város közötti megállapodásból is ezt magyarázza ki. Szükség pedig nincs a 3 százalékra. Minek küldjünk 34.000 koronát a miniszternek évenként s ez az összeg még növekszik évről-évre. Jelzi, hogy indítványt fog tenni az óvodai adónak 2 százalékra leendő leszállítása iránt. Különböző alkalossággal elfogadja a költségvetést. (Eljenzés.)

Balogh Döme nem tartja teljesen reálisnak a költségvetést. A kedvező helyzetet a felvett nagy kölcsönök befolyó kamatai okozták, s hozzájárult a mai helyzetbe a vámbevételek emelkedése. A bejelentő hivatal szükségességét hangsúlyozza. Ehhez nem kell sok pénz s később jövedelmet is hajt.

Hosszasan fejtegeti e kérdést, míg a főispán figyelmezteti, hogy a részleteknél van helye ezzel tüzetesen foglalkozni.

Balogh Döme beszéde további során ki-

Nb. Kaptam egy sereg új kottát, majd küldök belőle.

December 16.

Edes Clarám! Ne haragudj, hogy oly soká nem írtam, de nekem bevalhatom, úgy bizony tanulok, még pedig nem felsőbbmáthézist, sem fizikát, hanem csodálkozok Edes a főzés művészetét. A gazdasszonyok főző iskolájába járok naponta és már annyira halladtam, hogy a habos krémtől kezdve a mogyorós tortáig mindent tudok. Bizonyára kíváncsi leszel, hogy jutottam erre a gondolatra. Ugy bizony, ennek meséje van. A születésnapomon nagy társaság volt nálunk vacsoráé és a Mari szakácsnő kitűnő parfait-et tálal fel, amelyről mama azt mondotta a vendégeknek, hogy én készítettem. Mindenki dicsérte. Vacsora után Kálmán, amint egy pillanatra magunkra maradtunk, a szemembe mondotta, hogy nem én készítettem a parfait-et, fogalmam sincs főzésről és közbe olyan kérdéseket tett erről a dologról, melyekre tényleg nem tudtam felelni, mire ez a nyomorult kinevetett. Clarám, ez az ember még a sirba visz. Képes volnék megölni őt. Dini ma itt volt, de én azt izentem ki, hogy rosszul érzem magam. Az ablakból láttam, amint távozott. Magam sem tudom miért, de egészen kiábrándultam ebből a léha fráterből. Nagyon örülök, hogy feljössz a farsangra, alig várom már, mama egy szép selyem-batiztruhát ígért az első bálra. Irj sokat, nagyon sokat, csókol *Margitod.*

Január 12.

Édes! Remekül mulattam! Igazán nagyon sajnálom, hogy nem voltál velünk. Az egész éjjel nem pihenhettem egy percet sem, kézzel-kézzel adtak, a ruhám gyönyörű gázfodrai mind leszakadoztak. Olyan fáradt vagyok még most is, fülemben cseng az a mámoros melódia, olyan boldog voltam, olyan boldog vagyok. Kálmán gyönyörű szegitűcsokorral lepelt meg. Te, ez egészen csinos fiú és tiszt is, még pedig huszár, bár csak tartalékos, de olyan pazarul táncolt, hogy egy aktív se különben. Az egész bálon csupa figyelem, csupa kedvesség volt. Egész sereg barátját mutatta be, szemtelenkedett néh., de még ez is jól állott neki. Az Isten tudja, az uniformis mindjárt átalakítja az embereket. Dini is ott volt, meg a kis poéta, egész éjjel a mama körül voltak, a professzor a papával a butfeben ült. Pazar kedvem volt, még Kálmán is elismerte, hogy elragadó vagyok. Egyszer kikosaroztam szegényt és attól a perctől fogva felém sem nézett az ostoba. A második négyest Jolsvay Ákossal táncoltam, jogász és kamarás. Láttad volna, hogy sápadozott Kálmán. Az uton erősen magához szorította a karom, — mert addig könyörögtem, míg mamáék beleegyeztek, hogy gyalog menjünk haza és oh szinte most is beléremeg a szívem, ha rá gondolok, olyan szépen suttozta, hogy: »Margitka aranyos én magát szeretem nagyon, ugy segíjlen az Isten a holnapi alapvizsgán, ahogy imádom!« . . . Micsoda hős, micsoda édes ember! Hogy csak megismer-

hessen, hogy csak táncolhasson velem eljött, alapvizsga előtt a mulatságra. Engedélyt kért, hogy visitelhessen s én alig tudtam magam visszatartani, hogy oda ne kiáltssam neki: »jőjj, szeretlek, várlak!« Aludni sem tudtam, folyton csak ö, ö, ö, ö, van az eszemben, a virágait ide tettem a hálószekevényemre, hogy még álmaimban is ábrándozzak róla. A Kálmán virágait künn hagytam az előszobában. De most jó éjt, pá, csókol a te szerelmes boldog

Margitod.

U. i. Ha Ákos megkér, te leszel az első koszorú lányom.

Február 20.

Menyasszony, végtelen boldog menyasszony vagyok! Olyan gyönyörű aranykarika gyűrűm van. Mindennap egész halom virágot, kuglert kapok, Kálmán az édes, az én aranyos Kálmánom mindennel elhalmoz. Igazán egy ritka kedves fiú és milyen gyöngéd, milyen jó, Te, azt le sem lehet írni. De hisz majd megismered, ha jössz, de jőjj mielőbb, nagyon vár a Te boldog

Margitod.

Nb. A beképzelt tacsó, Jolsvay Ákost, értem, elbukott az alapvizsgán az ostoba. Kálmán, amint az eljegyzésből is kivehetted segédtitkár, érted, miniszteri segédtitkár az aranyos. Irj mikor jössz? Kálmánnal együtt fog várni

Margit.

Művészeti fényképészet

DAJKOVITS E.

Nagyvárad, Sas palota.

A mai naptól kezdve rendkívül kedvezmény:

6 drb. matt platín visítkép . . 6 K.

6 drb. matt platín kabinetkép 12 K.

Vászonpapíron készült képek ugyanilyen árban a legfinomabb kivitelben. Menyegzői képekhez passzpartout ingyen.

fogásolja, hogy felebbezések elintézéséről a törvényhatóságot nem informálja a tanács. A csatornázást nagyon drágán adja ki. Ezek miatt a dolgok miatt nem lehet a közköltőt leszállítani.

A tanácsnak több odaadással kellene az árlejtéseket kezelni. A hivatalos órák nincsenek sehol kifüggesztve. A költségvetést nem fogadja el.

Dr. *Moskovits* József szívesen leszállítaná az óvodaadót, de ezt nem lehet; mert a szerződés jellegével bíró határozat szerint a 3 százalékos adó fennmaradó részét át kell szolgáltatni az államnak. A csatornaadót sem lehet leszállítani, mert a 2 százalékos még kevés is. A közköltőt sem lehet leszállítani. Az adó-kivető bizottságok újjászervezésével foglalkozni kell, de az tagadhatatlan, hogy a város fejlődése is hozzájárult az adók emelkedéséhez. A szervezeti szabályrendelet elkészítésére szükség van, mert az abszurdum, hogy kihasználják a nyugdíjszabályzat hiányát s szabadságon vannak betegség címén s más gazdasági tevékenységet fejtenek ki. A 60,000 koronás államsegélyre ráfizetünk, mert akik ki vannak bőlle zárva, azok ide jönnek, hogy részükre fizetésjavítást szavazzanak meg. Fel kellene világosítani a minisztert, hogy az összes városi alkalmazottak részesüljenek az államsegélyből. A vagyoni állapot nincs teljesen kimutatva, mert nem kettős számvitel van a városnál. Így jött létre a múlt évről a nagy felesleg. Ez nem áll meg, mert kilizetendő számlák vannak. A bejelentő hivatal tényleg szükséges. Gondoskodni kellene a kulturálisnoki állásról, míg a katonai ügyosztályt egy fogalmazó pár emberrel elláthatja. A takarékpénztárakban 60 millió betét van, ami szintén a város anyagi erejének fejlődését mutatja. Nézete szerint az állatárlatot már fel lehetne oldani, ami a drágaságot csökkentené.

Rimler Károly látja, hogy lényegileg nincs a költségvetés megtámadva. Közköltőt leszállítást akarnak a polgárság javára. Örvendetes, hogy kis tisztviselőknél segíthetnek drágasági pótlékkal. A költségvetés 23 százalékos alkotásokra van felvéve; nagy alkotások, mint beruházások, a költségvetésen kívül kölcsönrel fedeznek, mint másutt. A legszükségesebbek már mind folyamatban vannak. A város azzal rekompenzálja a polgárokat, hogy új keresetforrásokat létesít. A polgárság se kívánja, hogy néhány fillér kevesebb adó mellett a szükségleteket csak lassan hajtsák végre. Hivatkozik más városokra hogy mindenütt emelték a közköltőt. Ha a nagy alkotásokat megakarják valósítani, ne szállítsák le a közköltőt. Az óvodaadóra kifejti, hogy az állammal fennálló egyezség szerint az állam teljes egészében kiadja, ami adóban bejön. De foglalkozni kell a kérdéssel a jövőre nézve, mert tényleg előállhat, hogy több jön be, mint az állam kiadása. Kéri, hogy az óvodaadó leszállítására vonatkozó indítványt ejtsék el. — Ezután *Balogh Döme* beszédével foglalkozik röviden. A bejelentési hivatalokra nézve tett már ígéretet, hogy az 1911. évben a magasabb államségélyből felállítják az intézményt.

Bordé Ferenc az óvoda bizottság elnöke kijelenti, hogy az óvodai bizottság az 1910—11 évet már deficitel kezdte. Az egész összeg kell a fentartásra.

Gábel Jakab szintén az óvodákkal foglalkozik. A költségvetést elfogadja. Kívánja, hogy a közköltőt leszállítsák, de erre még nem érkezett el az idő. Majd ha a villamosmű s más üzemeink jövedelmei erősebbek lesznek.

Lukács Ödön részletesen foglalkozik a felszólalásokkal, különösen *Adorján*nak érvei-

vel. A személyzet leszállítása nem vihető keresztül, de új munkakör beosztással elérhetjük, hogy a fejlődés dacára sem lesz szükség létszámemelésre. A jelenlegi pótdóra szükség van. Fejtezeti az adóbehajtás nehézségeit; ha leszállítanák az adót, nagyobb szigorral kellene behajtani.

Dr. *Adorján* Enil reflektál *Lukács* szavaira. Az adó-kivetéseknél követett srófolásokkal foglalkozik. A közköltő leszállítása ellen a polgármester által felhozott érveket csfolja. A polgárság érdekeit hangsúlyozza. A más városoktól ne a rossz, hanem a jó példákat vegye a polgármester. A polgárság joggal elvárhatná, hogy a tanács ragadja meg az alkalmat a terhek csökkentésére. Ha majd nagy dolgokra meg kell szavazni magasabb közköltőt, megszavazzák, mint annak idején a 8 százalékosot megszavazták, burkoltan a tisztviselők fizetés-emelésére. Ezután vitatja, hogy az óvodaadót le lehet szállítani, annál inkább, mert a 3 százalékosra nincs is szükség.

Balogh Döme most már nem fogadja el a költségvetést.

Szucs Géza kijelenti, hogy nem lehet a közköltőt leszállítani, mert ez megzavarná a város háztartását.

Ezzel a költségvetés tárgyalását befejezték s általánosságban felfogadták azt.

A részletes tárgyalás hétfőn délután lesz.

Sikkasztó körjegyző.

Önként jelentkezett az ügyészségen.

Váry Károly gyantai körjegyző, 50 éves, köztisztviselő, Biharmegyében mindössze három éve, hogy mint jegyző működik. Előzőleg *Makón* mint számvevő működött a közpályán, mindenkor általános megalégedés és elismeréstől övezve. Szolid családi életet élt, nem volt szenvedélye sem a játék, sem a mulatozás. Mint tisztességes családfő kizárólag családjának élt. És e mellett a szolid, sőt mondhatni visszavonultság mögött ki gondolta volna, hogy a legközönségesebb bűnök lappangnak, ki merete volna a jegyzőnek mondani, hogy sikkasztott. És mégis ime a szerencsétlen ember ma már az ügyészségen van, mert 2—3000 koronát sikkasztott.

A körjegyző a múlt héten hétfőn elutazott Gyantáról Szegedre, ahol neki egyik fia tekintélyes hivatalnok. *Váry* Szegedre a fia esküvőjére utazott, melynek megtörténte után visszatért Gyantára, ahol állandóan zárkózott volt s szinte feltűnő lehangoltság mutatkozott rajta. Kedden *Váry* minden tüzfáját eladta, buterait összecsomagoltatta s feleségét gyermekeit utnak indította *Makóra*. Gyantán mindent pénzzé tett, vagy elajándékozta a körjegyző, még egy szép tarka cicát is oda ajándékozott egyik jó ismerősének.

Egy szóval olyan intézkedéseket tett a körjegyző, amelyből nyíltan lehetett látni, hogy Gyantáról végleg távozni akar. Mikor már minden utban volt, akkor a községben a nagygazdák, akik mint jótállói érdekelve voltak 2—3—4—500 korona erejéig, hol egyik, hol a másik bankban megkérdezték a jegyzőt, hogy mi történt velük. A jegyző nem tudott mit felelni. Jegyet váltott Nagyváradra és itt leveleket írt az összes hiteltelzőkhöz s mindenkihez, aki nála érdekelve volt.

A levelekben bocsánatukat és elnézésüket

kéri eljárásért, azonban kéri őket, hogy tekintsék melegségül azt a rettenetes helyzetet, melynek suját már nem képes elviselni és amelyekért az igazságszolgáltatás kezébe teszi le sorsát.

A levelek elküldése után *Váry* Károly megjelent a nagyváradai ügyészségen és ott az ügyész előt eladta, hogy ő a község pénzéből sikkasztott, amit nem képes visszatéríteni.

— Tönkre mentem, nem bírom tovább, kérem magam ellen az eljárást megindítani.

A szerencsétlen ember vallomása meglepte a királyi ügyészt is, aki azonban hitelt adott a jegyző szavának és letartóztatta.

Még ekkor hivatalosan nem tudott senki a jegyző esetéről. Az ügyész tegnap az egész ügyet bejelentette *Fráter* Emil dr. tenkei főszolgabírónak, aki szintén meglepődve vette tudomásul és kiszállott Gyantára.

tenkei főszolgabíró a délutáni órákban érkezett Gyantára a járási számvevő és a helyettes körjegyző kíséretében. A megérkezés után *Fráter* azonnal hozzáfogott a hivatal megvizsgálásához. A tegnapi nap folyamán még teljes eredményre nem jutott a főszolgabíró, akit megkérdeztünk ebben a dologban és aki a következőket mondta:

— Éppen most tartom a vizsgálatot, tehát még semmit sem tudok annak részleiről mondani. Eddig csupán azt tudom, hogy a körjegyző beadta a lemondását.

A vizsgálat tehát folyik s ez lesz hivatalra megállapítani, hogy a jegyzőt milyen bűnök terhelik.

A községben mindössze 1400 korona községi pénznek az elsikkasztásáról tudnak. A kiskorúak pénzét kezelő gyámoktól is felvett ugyan pénzeket és bár úgy beszélnek, hogy ezzel sem tudott volna elszámolni ez azonban, hogy mennyire fedti a valót még nem tudni. A magánosoknál legnagyobb részt váltóadósága van a körjegyzőnek.

A jegyző hír szerint ezeket a kölcsönöket és hivatalos pénzeket még a régi, *Makón* szerzett adósságainak törlesztésére fordította.

A jegyző távozása folytán üresedésben lévő gyantai körjegyzői állás helyettesítéséről *Fráter* Emil főszolgabíró még a tegnapi nap folyamán intézkedett.

A vallásalap ellenőrzőbizottságának megújítása. A katolikus vallási és tanulmányi alap királyi ellenőrzőbizottságában fontos személyi változások következnek be, a melyeknek azonban semmiféle elvi háttérük nincsen. *Samassa* József, egri biboros érsek visszavonulása aligha jelent meglepetést, hiszen köztudomású, hogy az agg egyházfejedelem tekintettel magas korára minden nyilvános szereplésről lemondott. Ugyanez áll gróf *Zichy* Nándorról is, aki családjára kérésére elhatározta, hogy a közéleti szereplés minden izgalmától távol tartja magát. Báró *Rudnyánszky* József, a bizottság előadója volt, most a ciklus letelvével újra alkotják a bizottságot, mely új előadót fog kapni.

Amit mindenkinek tudnia kell.

1 liter rum 1.50
1 deka tea —.08

Az újvárosi drogeriában a torony alatt.

Ház lebontás miatt Az összes raktáron levő **Brillans, gyémánt és drágaköves ékszerek, arany és ezüst disztárgyak** valamint modern ezüst evőeszközök **karácsonyi és alkalmi ajándék** tárgyak mérsékelt szolid áron eladatnak

Nagyrabecstől vevői és a t. közönség szíves figyelmébe ajánlja ezen körülményt.

Tisztelettel **KOLOZSVÁRI SÁNDOR** ékszerész. Nagyvárad, Bémer-tér.

UJDONSÁGOK.

* **Vetítő est.** A katolikus kör legközelebbi vetítő estéjén, kedden, i. hó 13-án — a legnépszerűbb előadó, dr. *Némethy Gyula* németországi utjából *Nürnberg*et fogja ismertetni. Az előadás 5 órakor kezdődik.

* **Oltáregyleti ajtatosság.** A nagyváradai Oltáregylet decemberi második közös ajtatosságát ma tartja az olasz-i plébánia templomban. Reggel 7 órakor Szentségkítétel, 9 órakor szentbeszéd és nagy mise, dél 12 órakor csendes mise, délután 3 órakor litánia 5 órakor szentbeszéd, litánia és Szentségkítétel.

* **5000 korona a tüdőbetegek szanatoriumának.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a nagyváradai I. szert. püspökség időkori jövedelméből 5000 koronát utalványozott ki a nagyváradai tüdőbetegek szanatoriuma részére. A miniszter korábban már adott ugyancsak a nagyváradai püspökség jövedelméből 3000 koronát a tüdőbetegek szanatoriumának.

* **Deputáció a miniszternél.** Már említettük, hogy a kereskedelemügyi miniszteriumban foglalkoznak az államvasut igazgatóságának decentralizációjával. A vidék nagyobb vasuti gócpontjain új üzletvezetőségeket akarnak felállítani. Nagyvárad városa, mint vasuti forgalmi tekintetből a főváros után második magyar város, szintén joggal reflektál a vasuti üzletvezetőségre. *Rimler Károly* polgármester mozgalmat indított, hogy az üzletvezetőség elnyerése ügyében Nagyvárad város törvényhatósága küldöttség útján járuljon a kereskedelmi miniszterhez és az államvasutak elnöki igazgatójához s kérje őket, hogy új üzletvezetőségek felállítása esetén Nagyváradot ne mellőzzék. A tiszteletgés idejét december 19-re tűzte ki a polgármester. Tegnap a közgyűlésen aláírási ívet tett ki a polgármester, hogy akik részt kívánnak venni a küldöttségben, írják alá, azonban csak *Rendes Vilmos* és *Gábel Jakab* írták alá az ívet. A küldöttségnek pedig impozánsnak kellene lenni, tekintettel a nagy célra.

* **Vasárnapi munkaszünet.** A nagyváradra való tekintettel a vasárnapi munkaszünet tel van függesztve. A munkaszünetről a rendőrség ez uton is értesíti a közönséget.

* **Fráter Loránd afférje.** A képviselőház mai ülésén *Mikosevits Kanut* beszéde közben *Fráter Loránd* így kiáltott közbe:

— De ehhez ám ész kell!

— Ami neked kevés van! — vágott vissza *Mikosevits*.

Fráter Loránd e kijelentés miatt még az ülés folyamán magyarázatot kért *Mikosevits*től. *Fráter* kijelentette *Mikosevits* segédei előtt, hogy ő tréfásan mondotta megjegyzését. *Mikosevits* erre így felelt:

— Sokkal jobban szeretem *Fráter*t, mint barátot és mint dalköltőt, semhogy megjegyzéssel sérteni akartam volna.

Az affér ezzel békésen elintéződött.

* **Uj gazdasági tudósító.** A földművelésügyi miniszter *Tökés Elek* csatári jegyzőt a szalárdi járásra, *Jakab Mór* fencsikai uradalmi felügyelőt a csétfai járásra, *Somogyi Ferenc* ökrösi lakos, uradalmi erdész a béli járásra, *Molnár Lajos* berekböszörményi községi főbíró a mezőkeresztesi járásra, *Lévay József* árpádi gazdát a nagyszalontai járásra, *Nagy Imre* élesdi igazgató-tanítót az élesdi járásra és *Ehrenfeld Mór* vértesi haszonbérlet pedrig a derecskei járásra a gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

* **Lovagias ügy a zsidó nagybirtokért.** *Szende Pál* felolvasást tartott, amelyről beszámolva a B. H. azt írta, hogy *Szende Pál* a nagybirtok zsidókézbe kerülését mondta kívánatosnak. A felolvasó erre nyilatkozatot tett közzé, amelyben, minthogy a B. H. ismételt cáfolat ellenére is fenntartotta állítását, durván sértette a B. H. tudósítóját. A *Budapesti Hírlap*nak az a munkatársa, aki a tudósítást írta, *Ferdinándy Béla*. *Zinszky István*nal és *Melczér István*nal provokálta *Szende Pált*.

* **A kórház gyógyszer szállítói.** A biharmegyei kórház részére szükséges gyógyszer szállítása iránt beadott ajánlatokra tegnap tette meg véleményes jelentését *Fráter Imre* dr főorvos. A jelentés szerint az ajánlattevők közül legelőnyösebb ajánlatot *Lédig Árpád* gyógyszerész tette, s ezen az alapon az igazgató kéri a szállítással őt bizni meg.

* **Villanyvilágítás Margitán.** A margitai képviselőtestület tagjai között *Margitára* nézve nagy jelentőségű mozgalom indult meg. A képviselőtestület tagjai *Margitán* a jelenlegi petróleum világítás helyett villanyvilágítást akarnak létesíteni. Az ügy a képviselőtestület legközelebbi ülésén kerül tárgyalás alá.

* **Saturnus és a Hold** hétfőn, 12-én délelőtt 11 órakor egy vonalban lesznek. A Hold fedi a Saturnust, ezt a gyűrűs csillagot, amelyről Galilei 1608-ban így írt: »Planctam tergeminum obseroavi.« E csillagászati jelenség azért érdekes, mert ilyenkor nagyon jól megállapítható a Saturnus gyűrűjének az állása, illetve helyzete. A Hold most növekvőben van. Mutatja a D alak. Amint a latin kifejezés mondja: *Lusa mendax, crescit cum decrescit, decrescit cum crescit.* Tehát amikor C alakja van fogy, s amikor D — növekszik. Megjegyzendő, hogy szabad szemmel, sőt még színházi távcsővel sem látható a Saturnus gyűrűje, csakis csillagászati távcsővel, amikor is a bolygó és gyűrűje között egy elliptikus alakú sötét sávot látunk.

* **Halál a Hollód vizében.** Hétfőn este indult el *Hollódról Márkis Flóra* gazdálkodó Belényesbe, hogy az ottani vásáron több bevásárlást eszközöljön. Vásár után több társával összetalálkozva egy kocsmában többet talált inni az alkoholból s ilyen állapotban indult haza felé. Utközben a Hollód-patak mellett kellett elmennie. Este lévén, italközi állapotban a patakba esett. A szerencsétlenül járt ember esetéről másnap értesítették a hatóságot, mely megindította a hulla felkutatása iránt az eljárást. A hullát tegnapelőtt meg is találták a patak medrében. Az ügyesség megindította az eljárást, hogy nem forog-e fenn esetleg büntény.

* **A szilágysomlyói gyujtogatót Nagyváradon elfogták.** A vasuti rendőrség tegnap éjjel bravúros fogást csinált. Letartóztatta ugyanis *Padorán Lázár* helynélküli hetest, akit a szilágysomlyói csendőrség több rendbeli gyujtogatás miatt keres. A letartóztatás a következőképpen történt. Tegnap este a szilágysomlyói csendőrség telefonon értesítette a vasuti rendőrséget, hogy a szilágysomlyói gyujtogató ládája a nagyváradai vasuti állomás raktárában van elhelyezve, amelyért tulajdonosa valószínűleg rövid időn belül jelentkezni fog. A hír vétele után a rendőrség intézkedett, hogy *Padorán* kellő fogadtatásban részesüljön. Figyelemmel kísérte az összes érkező vonatokat, azonban *Padorán* nem érkezett meg s csak éjjel után két órakor állított be a ruhatárba ládája kiváltása céljából. A rendőrség *Padoránt* letartóztatta s ma az érte jövő csendőrök el fogják szállítani Szilágysomlyóra.

x **Az ügyvéd reformja.** Minthogy a Székely-tele javaslatból pár hónap muiva törvény lesz, mindazok, akik a törvény életbeléptéig doktorátust nem szereznek, csak két évvel később lehetnek önálló ügyvédek. Akik azt akarják, hogy az új törvény reájuk ki ne hasson és így két évet nyerjenek, forduljanak a dr. *Dobó jogi szemináriumhoz* (Kölozsvár, Bolyai-u. 3.), melynek segítségével hat hét alatt letehetnek egy szigorlatot. Ez annál is inkább tanácsos, mert a beállott egyetemi rendszerváltozások következtében a szigorlatok anyaga aránytalanul megnagyobbodott. Az intézet kikölcsonzi tankönyveket helyettesítő, az összes szigorlati kérdéseket felölelő jegyzeteket, melyekből otthon előkészült jelölteket rövid rekapituláló kurzus során készíti elő. A »Jogi vizsgák letétele« c. most megjelent könyvet díjmentesen megküldi.

* **Magánvizsgára** sikerrel előkészít egy nagy gyakorlattal bíró nyugalmazott főgimnáziumi tanár. Már eddig is több tanítványt vizsgáztatott le kitűnő sikerrel. Megkeresések *Bethlen-utca 1 szám* alatti lakására intézendők.

Különlegességek rövidáruban.

Keztyük, fátyolok, harisnyák, shawlok és gombok kiárusítás miatt nagyon olcsón lesznek elárusítva

TÁTRAY GUSZTÁV
Rákóczi-ut 4. sz. — Telefon 783.

Paróczay Mátyás

elsőrendű cipész üzlete

NAGYVÁRAD,

Nagy Sándor-utca 1. szám.

Rendelés szerint a legszobben készít
uri, női és gyermekcipőket

Vidéki megrendeléseknél elegendő egy használt cipő beküldése.

Karácsonyi

és
Ujévi ajándék
és
játéktárgyak

Baba klinika, legolcsóbban

GÁL FERENCNÉL,

játék- diszmű és hangszerkereskedőnél,
Nvárad, Rákóci-ut, Bazár-épület.

x **Lloyd kávéház** ujonnan épített és fényesen berendezett téli kerthelyiségében december hó 11-én a következő pompás szórakoztató képek lesznek bemutatva: 1. Szomorú örökség. 2. A postás. 3. **Habkissasszony.** 4. Gordon lovasság. 5. **Mozgófénykép ujság** 6. Pali hotgászik. 7. A szoké. 8. A vőlegény. Beléptidij nincs. Előzékeny kiszolgálás. Kötő ételekről és italokról gondoskodva van. A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérik Hartstein és Örlei kávéház tulajdonosok.

Ne vásároljon

addig mellfüzöt, hasköttöt, egyenesen tartót, és Késmárkházi nadrágot, míg

Rosenfeld R.

Sas-passageban levő

miderraktárát

meg nem tekintette.

x **Villamos csillárt** ne vásároljon, berendezést ne készítsen, míg **Stern** nel a Bémer-téren nem beszél, felvilágosítok bárkit, ha nem is vásárol nálam. Terveket díjmentesen készítek Raktáron tartok villamos és gáz főzőket, vasalókat, Wolfram és izzó lámpákat gyári áron házhoz szállítok. Bémer-tér 3. Telefon 556

Női felöltők

legnagyobb választékban és

legolcsóbb

árban legjobban

„Löwy P. és Társa“ cégnél

kaphatók.

Zöldfa-utca 11. szám,
(a Zöldfa-átjáróval szemben.)

SPITZER BÉLA

női és gyermek ruha-áruháza
Rákóci-ut 3. sz.

Az év végeig

kedvezményes áron kapható

Felöltők,

Blousok,

Pongyolák,

Aljak,

Kosztimők,

Gyermekruhák

Szörme-árak és ruhakelmék.

Saját műtermemben a leg-
elegánsabb toilettek vállal-
tatnak.

IRODALOM.

A Szigligeti-Társaság felolvasó ülése.

A *Szigligeti Társaság* folyó év december hó 18-án (vasárnap délelőtt 11 órakor a városháza közgyűlési termében) felolvasó ülést tart a következő műsorral: 1. *A hozomány kérdése.* Irta és felolvassa özv. dr. *Személyi Kálmán*né, a társaság rendes tagja. 2. *Költmények.* Irta Eudródi Sándor a Társaság tiszteletbeli tagja; felolvassa *Étsy Emilia* a Szigligeti színház művésznője. 3. *A házasságok és válások statisztikai megvilágításban.* Irta és felolvassa dr. *Sigmond Andor* a Társaság rendes tagja. A felolvasó ülésen külön meghívó nélkül is bárki megjelenhet; a Társaság minden érdeklődőt szívesen lát.

Az *Élet* 50. száma a következő értékes és változatos tartalommal jelent meg: Pénz. (Vasárnapi levél.) Vampa. Versek. Erdős Renée. Hunsziv. Krudy Gyula. A zene és a modern élet. Ceáth Géza. Jön a banda. (Költ.) Detlevy Liliencron. Téli sportélet a Tátrában. Dr. Vigyázó D. Változás. Bokor Malvin. Csak úgy, mint otthon. Kanizsay F. Spanyolföldi impressziók. Enyedi B. Galambszárnyak. (Regény.) Pásztor József. A kékkői tüzpala. Harsányi Lajos. Könyvek. Képek. Színház. Zene. Szembe a nappal. Egy barátságos ház története. Komédia. A királyok. A kard. Egy költő vallomásai. Műterem kiállítás. Geyer Stefi. Debussy est. Heti problémák. Oberammergau. Nagyhercegséged. A bérkocsis. A felséges doktor. A friss báró. Vonat a kirakatban. Szerkesztői üzenetek.

Valódi amerikai

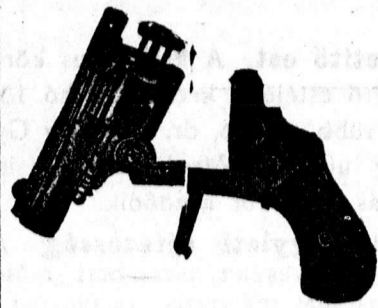
C i p ő k

és orosz kalucsnik leg-
o jobb minőségben, o

REICHARD - áruháza

:: czégnél kaphatók. ::

Üzlet átvétel.

Üzlet átvétel.

Tisztelettel értesitem a nagybecsült fegyvertartó közönséget, hogy a 30 év óta fennálló SCHULLER ÁRPÁD-féle

puskaműves üzletet

átvettem és azt kellő szaktudással tovább vezetem. — Hivatkozva Pécssett 30 év óta létező és fennálló puskaműves üzletemre, amely kétszer lett aranyéremmel kitüntetve és pedig 1888. :: Pécssett, 1907. kiállításon Pécssett. :: Altalam készített vagy javított fegyverekért mindig kezességet vállalok. Régi fegyvereket használhatóvá átalakítok.

Tömeges pártfogást kérek

Ladányi József,

puskaműves,

Nagyvárad, Uri-utca, 21. szám.

November 1-től Rákóci-ut Moskovits-palota.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Vasárnap d. u.: Kormánybiztos (félhelyárral) Este: Cigányszerelem.
Hét'ő: Cigányszerelem. (A. bérlet.)
Kedd: Cigányszerelem. (B. bérlet.)
Szerda: Balga szüz. (Henry Bataille drámája. Bemutató előadás.)
Csütörtök: d. u. Aranyember. (Ifjúsági előadás. Este: Balga szüz.)
Péntek: Balga szüz.
Szombat: Cigányszerelem.
Vasárnap: d. u. Bőregér. (Félhelyárral.)
Este: Karenin Anna.

Ifjúsági előadás. Csütörtökön délután mérsékelt helyárral diák előadás lesz. Ez alkalommal Jókai Mór nagyhatású, megható drámája az »Aranyember« kerül színi.

Vasárnapi előadások. M1 délután Guithi Soma pompás, eleven vigjátékát, a Kormánybiztost adják félhelyárral mellett. Este a Cigányszerelem kerül színi kis bérletben.

Mielőtt

az őszi és téli ruhaszükségleteiket beszerezni, ne mulasszák el

FRIEDLÄNDER
angol uri szabó cég

előnyös áraitól és eredeti angol szöveteinek kitűnő minőségéről és elegáns szabásáról meggyőződni.

Nagyvárad, Szt. János-utca.

Ifj. Rimanóczy Kálmán műbutorgyára Városi raktár Fő-u., Rimanóczy-palota.

Állandó butorkiállítás. Egyes butor-
darabok avagy egész lakásberendezé-
sek, iparművészi tervezések és költ-
ségvetések díjmentesen eszközöltet-
nek. Új szerkezetű service-asztalok
mahagoni, palisander és citromfából.
A Zsolnay-féle gyárak kizárólagos kép-
viselete, eredeti gyári árak mellett.

TANÜGY.

Tanonciskola Belényesben. Belényes
minden tekintetben halad a korral. Legutóbb
a képviselőtestület elhatározta, hogy a közsé-
get aszfalt járdával fogja ellátni. Ugyancsak
ezen a gyűlésen határozták el azt is, hogy a
községben ipariskolát létesítsenek. A két hatá-
rozat ellen tegnap Kozma Gábor és több társa
fellebbezést adtak be. A fellebbezők kéri-
k a képviselőtestület határozatának megsemmisíté-
sét, mert ily nagy kiadásokat a község nem
képes fedezni.

CZAPFALVI JÓZSEF

mázoló, épület és butorfestő

Nagyvárad, Nagy Sándor-utca 11 szám.

Helyi és vidéki telefon szám: 1001.

Elvállalok minden e szakmába vágó mun-
kát u. m.: fa- és márvány utánzat készítését,
épület, üzleti, kávéházi és gyógyszerári be-
rendezések és butorok festését, kertü butorok
zománcozását és porcellán utánzást Vidék
megrendeléseket a legpontosabban készítek

Tisztelettel

358 Czapfalvi József.

SZERKESZTŐI PÓSTA.

T. munkatársainkat kérjük, szivesked-
jenek a karácsonyi mellékletre szánt dolgozataikat
a hét folyamán hozzánk juttatni.

Nagy karácsonyi és újévi
occasio Január 15-ig

Radó és Kertész

Kossuth-utca 2. szám.

Siessünk az ajándékokat megvenni,
most mig óriási a választék.

Bluz selyem különlegességek 43--60--70
Bluz bársonyok 55--70--85
120 széles ruha szövetek 28--38--50--58--70--85
140 széles kosztüm kelme 65--85
Jól mosható barhetek 13--17--25--30
Jó vászon és kanavász 1 vég 5 for. 50
Asztalneműek, valamint, az összes rak-
táron levő selyem, szövet és posztó
kendők, de különösen női fehérneműek
teljesen leszállítva adatnak el
Menyasszonyi kelegye választékunk kü-
lönös figyelmet érdemelnek.

TÁVIRATOK.

Az Osztrák-Magyar Bank szabadalma.

Budapest, dec. 10.

(Saját tudósítónktól.) A képviselőház
pénzügyi bizottsága ma délután Láng Lajos
elnöklete alatt ma ülést tartott. Napirenden
volt az Osztrák-Magyar Bank szabadalmának
és az érem és pénzrendszerre vonatkozó szer-
ződés meghosszabbításáról szóló törvényjavas-
lat tárgyalása. Főszóvaltak gróf Apponyi Al-
bert, gróf Batthyány Tivadar és Holló Lajos,
akik a javaslat ellen beszéltek. A legközelebbi
ülés hétfőn lesz.

Az osztrák kabinet lemondása.

Bécs, dec. 10.

(Saját tudósítónktól.) Bienert háró osz-
trák miniszterelnök, holnap a király előtt meg-
jelenik és benyújtja az egész kabinet lemon-
dását.

A bankjavaslat.

Budapest, dec. 10.

(Saját tudósítónktól.) A bankjavaslat tár-
gyalására már szerdán, legkésőbb csütörtökön
sor kerül. Előbb a szerb szerződésre vonat-
kozó javaslatot tárgyalják, melynek már való-
színűleg kedden vége lesz. A bank javaslatnál
a kormány még nem foglalt állást.

A horvátok és bankjavaslat.

Zágráb, dec. 10.

(Saját tudósítónktól.) Itt az a hír terjedt
el, hogy a horvát képviselők a magyar kép-
viselőházban nyilatkozatot fognak felolvasni,
amelyben kijelentik, hogy a bankszabadalom
meghosszabbítása mellett fognak szavazni. Ez-
zel szemben illetékes helyről úgy értesülünk,
hogy a horvát képviselők e kérdéssel nem is
tanácskoztak még.

A szerbiai utlevélkényszer eltörlése.

Budapest, dec. 7.

(Saját tud.) A képviselőház közigaz-
gatási bizottsága ma Perczel Dezső elnöklé-
sével ülést tartott, amelyen a szerbiai ut-
levélkényszer eltörléséről tárgyaltak. Sán-
dor János a romániai utlevélkényszer el-
törlését is sürgette, melylyel szintén fog-
lalkozott a bizottság.

Törlesztéses kölcsön!

Feltételek:

Teljes árfolyam
5.65 annuitás.

LÁSZLÓ ERNŐ

bank és kereskedelmi irodája
Nagyvárad, Lévy-palota,
Ezredévi emlék tér sarok.

NYILTTÉR.

BÚTOR

jó kivitelben, jutányosan

REISZ

butorgyárában

Nagyvárad, Kossuth(Sas)-u. 7.

Igazságszolgáltatás.

§ **Szabadlábrahelyezés.** A királyi tör-
vényszék vádtanácsa *Dragán József* férfiniszabót
és *Fataki István* szabósegédet, — akiket a
rendőrség a Cziliér-féle lopás ügyében letar-
tóztatott, — szabadlábra helyezte, mert nem
talált semmi alapos okot további fogvatar-
tásukra.

§ **Hűtlen alkalmazott.** *Incze Lajos*
helybeli vállalkozó, a katonaság szerződéses
széna- és zabszállítója, már éveken keresztül
tapasztalta, hogy széna- és zabüzletére állan-
dóan ráfizet. Utánanézett a dolognak és hosz-
szas kutatás után rájött, hogy *Erős Gyula* al-
kalmazottja az, aki csalja. A visszaélést úgy
követte el a hűtlen alkalmazott, hogy többre
mázsálta az egyes parasztemberekől átvett ta-
karmányt és ennek fejében az illető paraszt-
gazdáktól felvett esetenként 2—3 koronát. A
rendőri nyomozás kiderítette, hogy különösen
Pántye Péter szénakereskedő szerepelt *Erős*
Gyula büntársaként. Az ügyvel tegnap foglal-
kozott a nagyvárad kir. törvényszék büntető
tanácsa, *Mille Mihály* elnöklésével. Ugy *Erős*
Gyulát, mint *Fántye Pétert* büntőnek mondta
ki a bíróság és elítélte. Azonkívül orgazda-
sáért elítélte *Erős Gyulánét* is. *Erős Gyula*
2 évi fegyházra, a felesége 14 napot kapott.
A vádat *László Márton* kir. ügyész képviselte.
Védők voltak *Papp János* ügyvédj. és
Kaufmann Gyula dr. ügyvéd. Az ítéletet meg-
felelőbbézték.

Angol uri szabóság.

Az európai modern di-
vatokkal lépést tartva,
saját műhelyemben több
évi külföldi tapasztala-
taim érvényesítve, hani
és angol legjobb kelmék-
ből raktáromon elsőrendű
öltönyöket, télikabátokat
stb. készítek megrende-
lés után.

A n. é. közönség figyelmét felhívom cégemre.

Tisztelettel

HÄBER és TÄRSA férfiniszabó.

Nagy Sándor-utca 1. szám.

Eladó föld.

Nagyváradtól 15 percrenyire fekvő mintegy 55 kat. hold kiterjedésű elsőrendű szántóföld a szükséges épületekkel ellátva egészben vagy parcellákban eladó.

A feltételek megtudhatók a Nagyváradon székelő **Központi Takarékpénztárnál.**

REGÉNYCSARNOK.

NYOMOR.

Irta: **Hjalmai Knuth.**

Fordította: **Vörös József.**

3

A hentesbolt előtt egy asszony állott, kosár volt a karján és a hurkákra gondolt; amint elmentem mellette, rám nézett. Csak egy foga volt. Az utóbbi időben ideges és érzékeny lettem s az asszony arca rossz hatással volt reám; ez a sárga, hosszú fog olyan volt, mint az ujjam s a pillantásában csupa hurkák ólalkodtak. Elvesztettem az étvágyamat s rosszul lettem. Amint a bazárhoz értem, a kuthoz mentem s egy kis vizet ittam; felnéztem — a toronyóra, tized mutatott.

Tovább mentem, gondtalanul lödörögtem az utcákon; meg-megálltam a sarkokon, lekerültem s egy mellékutcába mentem, pedig semmi keresni valóm sem volt ott; cél nélkül kószáltam a sok boldog ember között. A levegő könnyű és tiszta, s lelkemet egyetlen felhőske sem homályosította el.

Tíz perc óta egy vén ember sántított előttem. Egyik kezében batyut vitt, az egész teste mozgott s meglátszott rajta az erőködés. Hallottam, hogy a nagy erőködésben köhögött is s szembe jutott, hogy tán én vihetném helyette a batyuját; de azért meg sem próbáltam, hogy elérjem. Fent a határon Pauli Jancsival találkoztam, köszönt s tovább rohant. Miért rohant ez annyira? Eszem ágában sem volt, hogy egy koronát kérjek tőle s legközelebb vissza akartam küldeni az ágyterítőjét is, melyet néhány héttel ezelőtt kölcsön adott. Mihelyt csak egy hárszállyal jobbra fordul a sorsom, visszaküldöm, mert nem akartam olyan ember lenni, aki megtartja másnak az ágyterítőjét; aztán talán még ma irhatok valamit «a jövő bűncselekményeiről» vagy «az akarat szabadságáról» vagy valami mást, amit amit mindenki szívesen olvas s amiért legke-

vesebb tíz koronát adnak... Mihelyt ezekre a dolgokra gondoltam, elfogott a vágy, hogy azonnal dolgozni kezdjek s agyamból kihámozam a gondolataimat; a várkertben jó ülőhelyet akartam keresni s addig fel sem akartam kelni, amíg a cikk készen nem lesz.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Zugkiállítások ellen. Az utóbbi időben ismét mind sürűbben járják be ügynökök az országot s valószínűleg kamarák területét is, akik Párisban, vagy a kontinens más világ városában rendezendő kiállításban való részvételre igyekeznek iparosainkat rábírni. Az ilyen kiállítások azonban csak szédelgésen alapulnak, nincsen hivatalos vagy komoly jellegük s nem egyebek zugkiállításoknál, természetesen a drága pénzen megvásárolt kitüntetések, melyekkel iparosainkat igyekeznek az ily zugkiállítások ügynökei behálózni, értéktelenek. Jelenleg is működik Párisban permanens módon egy ilyen zugkiállítás, amelynek ügynökei résztvevőket toboroznak. Felhívjuk iparosainkat és az érdekelteket közönséget, hogy saját érdekében csak azon kiállításon vegyenek részt, amelyről az alulírott kamara utján értesülnek s ha netalán kiállítási ügynökök keresik fel mielőtt bármilyen megegyezésre lépnének, előzetesen a kamaránál tudakozódjanak a szóban levő kiállítás iránt. Nagyvárad, 1910. december hó 10. A nagyvárad kerületi és iparkamara: Huzella Gyula kir. keresk. tan. elnök. Dr. Sarkadi Lajos titkár.

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCKICS GYULA.

NAGY MEGLEPETÉS

Vár azon igen tisztelt hölgyekre, kik fűzőszükségleteiket nálam óhajtják beszerezni, mert egy bécsi gyár felosztása alkalmával nagy tömegvásárlást eszközöltem és abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy párisi és bécsi modellek után készült fűzőket gyári áron alul, 10% engedménnyel árushatom.

Mérték után készült fűzőim a legjobbaknak vannak elismerve, gyorsan észlelnek, legolcsóbbak és legtartósabbak. Mindezeket a birtokomban levő számos elismerő levél, valamint nagyszámú helyi- és vidéki megrendelőim igazolhatják.

Szíves pártfogásáért esedez **IZSAR LIDIA,** a Szigligeti-színház művésznőinek fűző szállítója.

Nagyvárad, Nagy Sándor-utca 1. szám.

! Fűzők javítása és tisztítása gyorsan eszközöltemek. !
! Kézsmárszky-haskötők mérték után készíttetnek. !

FOGAK.

Ép gyökerek bennhagyásával művészikivitelben szájpaddás nélkül is készít **kitűnő hirtű** nevű

Fogműtermében

Özv. **Dr. Deákné**

Nagyvárad, Kossuth-u. 2.

(Fekete Sással szemben.)

A Kereskedelmi Csarnok Nagytermét

és mellék helyiségeit hangversenyekre vagy táncmulatságokra igénybe venni szándékozók szíveskejenek ez iránt a „**Kereskedelmi Csarnok**” titkári hivatalához fordulni, amely naponta délután 2—4 óráig szolgál felvilágosítással.

Értesítés.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy Rákócy-ut 22 szám alatt III. számú

fiók péküzletet

nyitottam; hol kenyér és fehér finom sütemények kaphatók.

Tisztelettel

DEUTSCH BENJAMIN

sütőmester.

Müller Salamon utóda.

ad. 2040—1909. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyarországi járáshoz tartozó miklórtási körjegyzőségben újonnan rendszeresített 1000 kor. fizetéssel, 200 kor. lakbérrel 100 kor. nyugdíj átalánnyal, külszolgálat esetén természetbeni fuvarral javadalmazott segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-c. 6. §-a illetve az 1900. évi XX. t.-c. 3. §-ában előírt képesítést, továbbá az előző működésüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket hozzám f. évi december hó 20-ig adják be.

A választást f. évi december hó 22-én d. e. 9 órakor fogom a miklórtási körjegyzői irodában megtartani.

Segédjegyző állását 1911. évi január 1-sején elfoglalni tartozik.

Magyarországi, 1910. december hó 1-én.

Halász Elemér,

főszolgabíró.

Mindenki meggyőződést szerezhet arról, hogy a karácsonyi vásárra nagy választékban

órák, arany és ezüst ékszerek minden versenyt :-: kizárva mily olcsóak :-:

s így nem holmi selejtes, hanem jó minőségű órát és ékszert nagyon olcsón lehet vásárolni

Szilágyi Géza és Társa

órák és ékszerésznél

Rákóci-ut.

Telefon 630.

Vasuti órás.

Karácsonyi ajándékul

a legmodernebb ékszer-tárgyak, arany- és ezüst órák nagy választékban a legolcsóbb árban szerezhethők be :-: :-:

JENNY JENŐ

órák és ékszerésznél.

Szt. János-utca 39. sz.

Czillér Imre

nagyáruházában

és

Szt. László-téri fiókjában

a

karácsonyi

occasio vásár

megkezdődött

és tekintettel a közeljövőben
történendő átköltözésre,

a raktár összes cikkei
igen olcsó árak mellett,

tehát a karácsonyi áraknál
is olcsóbban

kerülnek eladásra.

**Uri- és női divatcikkek,
vászon és fehérneműek,
kalapok, szőnyegek és
ruhaszövetek, mosáskel-
mék, selymek és bárso-
nyok, szörmék, keztyűk,
kézimunkák és hozzáva-
lók, piperecikkek, rövidárak
és szabókellékek.**

TÁTRAY és TARSAI

Vasöntöde és gépgyár. Nagyvárad, Össi-tér.

Elvállal: Épület és műlakatos munkákat, vízvezeték és csatornázási munkákat, gyárak teljes berendezését, közlőműveket.

Gyárt: gazdasági gépeket és ekéket, magánjárókat és cementipari gépeket.

Biharvármegye legnagyobb gépjavitó
műhelye.

Műszaki gépészmérnöki iroda.

Vegyél!

Vegyen!

Vegyünk!

10. 13. és 17.

Koronáét

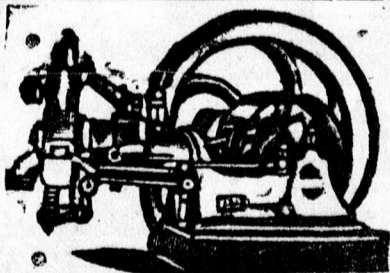
Moskovits Antonomiai cipőt

Nagyvárad

Kossuth-utca 5. gyár épület és
Bémer-tér, Fő-utca sarok.

Drezdai Motorgyár R.-Társ.

Németország egyik legrégebb és legnagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányu benzín-, nyersolaj-, gáz- és petroleum-

motorokat és locomobilekat
valamint szívó gázmotorokat.

!! Meglepő ujdonság !!
EGYETEMES GENERATORUNKKAL
a tényleges lóerő óránként csak
körülbelül 1 fillérbe kerül.

Főképviselet:

Gellért Ignác és Tsa

Budapest, Teréz-körút 41. Telefon 12-91.

Legmesszebbmenő jótállás.
Kedvező fizetési feltételek

Őszi és téli

új divatkelmék

nagy választékban

már megérkeztek

az eddigi kelméktől teljesen
eltérő szövésű és színű finom
costüm kelmék páratlan nagy
választékban.

Szövetraktáram

egyik különleges osztályát
képezi hatalmas választék-
ban speciális

**fekete és tegethof
costümkelmék,**

melyek külön kikészítésünk
által teljesen cseppmentesek
és nem fényesednek ki

**Allandó nagyraktár
selyem és disz dolgokban.**

Menyasszonyi kelengyék

női és férfi fehérneműek, vá-
szon és asztalneműek, szőnyeg
és függöny óriási választékban.

Olcsó szigorú szabott árak.

Leitner Márton

országoshirű divatháza

Zöldfa-u. 5. Saját ház.

Telefon: 413 szám.

Minták vidékre bérmentve küldetnek.

Villamos és műszaki felszerelési vállalat

Nagyvárad, Rákóczi-ut, 5.

Telefon és interurbán: 914.

A Magyar Siemens Schuckert művek képviselője.

o-o

Tantallampák gyári raktára.

o-o

Elektro és gépészmérnöki iroda.

Elvállal mindennemű villamvilágítási és erőátviteli munkákat, ivlámpák kezelését, szénpálcák szállítását, telefon, telegráf, villámháritók, csengő és jelző berendezéseket és javításokat. Raktáron tart modern és izléses villamos csillárokat, izzólámpákat lüktető- és főzőkészülékeket, motorokat és szellőztetőket.

Különlegesség: Szabadalmazott „SIMPLEX” vizszűrők. Szabadalmazott kidolgozása és értékesítése.

Reichel Henrik,

elektro és gépészmérnök.

Hirdetések

felvételnek a kiadóhivatalban.

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

patéka

egy régiónak bizonyult háziszor, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult kőszvénynél, oszúznál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.-80, K1.40 és K2.- és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. **D. Richter gyógyszerháza az „Arany oroslánhoz”,** Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

ROPS

biztonsági gyorsfőzőnek 1910-es modellje

nemcsak tökéletes ideális torraló, melyet semmilyen más meg nem közelít, de egyszersmind remek diszlárgy is.

Csakis ilyen tessék elfogadni!!

mert a régi modell nem lévén tökéletes, az 1910-es modellt óriási áldozattal tökéletesítve hoztuk forgalomba. Ennek alakja művészi, külszíne sötét galvanóbronz, tökéletes minden részében, lapos alakú, erős az égője mely intenzív lángot ad, erős alkatrészei szét-szedhetők, tisztíthatók, cserélhetők.

Ezen tökéletes Ropsnak az ára is csak 4 K. Kapható minden szaküzletben, hol pótrészeket is árusítanak.

ROPS FÉMÁRUGYÁR R.T.

Budapest, V., 1. Váci-ut 74. szám.

Prospektus ingyen és bérmentve küldetik.

Automobil

bérekoci vállalat

Szakképzett, hosszú gyakorlattal bíró sofförök vezetése mellett, 2 drb. elegáns, 50 és 40 lóerős teljesítményű gépkocsi, a világhírű „Renault” leghíresebb francia gyártmány és „Oppel” gyártmányai állanak rendelkezésre.

„Oppel” viteldij: Egy óra a városban 6 kor.

A fürdők egyikébe várakozás nélkül 6 kor.

A városon kívül minden kilom. 1 kor.

Fedett Renault viteldij: Egy óra a városban 8 kor.

A fürdők egyikébe várakozás nélkül 8 kor.

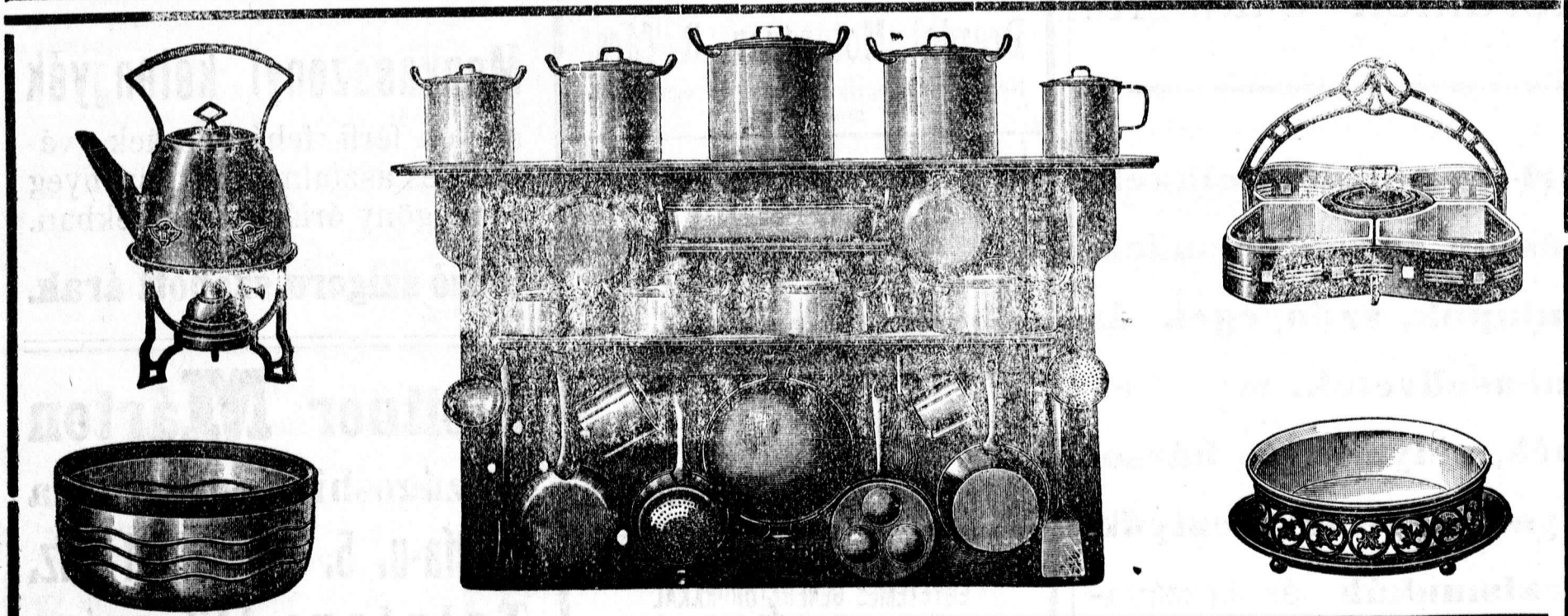
A városon kívül minden km. 1 K 20.

Várakozási idő megállapodás szerint.

Állandó éjjeli és nappali szolgálat.

Telefon 365.

Garage: Szaniszló-u. 47.

Modern konyhaberendezések és háztartási különlegességek.

Tarsoly és Risztó különlegességek vaskereskedése

Nagyvárad, Rákóczi-ut.

Telefon helyben és vidéken 390.

A Z I G A Z,

— hogy sehol sem lehet oly kelle-
— mesen szórakozni, mint —

Kecskeméthy István

„NEMZETI“ vendéglőjében.

Karcos bor a legjavából kapható.
Kitűnő magyar konyha. A legjobb
fajborok. Abonánsok polgári árban
megegyezés szerint szolgáltatnak ki.
— Minden este fényes műsor —

mozgófénykép előadás.

— Belépti díj nincs. —

A vidékiek találkozóhelye.

Szallodámban szobák 1 korona

— 60 fillértől kaphatók. —

Számos látogatást kér tisztelettel

Kecskeméthy István vendéglős, a
NEMZETI szál-
loda, vendéglő és kávéház bérloje.

**A Biharmegyei Gazdák Áru- és
Hitelintézete r.-t.**

Körözs utca vé, én levő

sertéshizlaldájában

elsőrendű, fiatal, kövérsertések egyen-
ként is minden nap kaphatók. —
Ugyanott a naponta frissen vágott
fél sertések hozzávaló belső részek-
kel, zsirnak való, füstölt és papri-
kás szalonna, valamint zsír is be-
o szerezhető. o

„VITOL“

**Kiváló szer köszvény, csusz,
basogatás, rheuma-szaggatás
:: ellen. ::**

**Este a fájdalmas testrészt be-
:: dörzsölendő. ::**

Kapható:

az „Arany Kereszt“
gyógyszertárban

Nagyvárad, Szt. László-tér (Városháza mellett.)

216

**NAGYVÁRADI BANK ÉS KERES-
KEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.**

SZT. LÁSZLÓ-TÉR ÉS MOSKOVITS-PALOTA
ZÖLDFÁ-UTCA SAROK. TELEFON SZ. 926. I-SÓ EMELET.

FOLYÓ HÓ 15-ÉN KEZDI MEG MŰKÖDÉSÉT.

Elfogad betéteket könyvecskékre, legmagasabb kamatláb mellett (tőkekamat adót a társaság fizeti).

Leszámitol váltókat, utalványokat és kisorsolt értékeket legelőnyösebben.

Hitelt nyújt folyószámlára, értékpapír s egyéb fedezet mellett.

Folyósít s kieszközöl törlesztéses jelzalog kölcsönöket 15—50 évi időtar-
tamra; lebonyolít parcellázásokat. — Foglalkozik azonkívül minden itt fel-
nem sorolt takarékpénztári és banküzlettel.

Finánciroz különösen ipar és kereskedelmi vállalatokat s ezekhez
társul szegődik; úgy saját számlára, valamint bizományi uton, vesz és
elad különféle árut, s elfogad mindennemű megbízást kereskedelmi s
ipari ügyeleteire.

Tessék a címre figyelni!**A m e r i k á b a**

indulás **Havréből** minden szombaton,
Bécsből minden kedden. Utazási jegyek a

„Francia Vonatra“

Az amerikai vasutakra jegy bármely állomá-
sról a rendes árakban kapható. Köz-
lebbi felvilágosítással ingyen és portómen-
tesen szolgál a

Francia Vonat irodája,

Bécs, IV. Wiedner Gurtel No. 12.
Gegenüber der Süd-u. Staatsbahn.

Tessék a címre figyelni!

Sikerült

egy nagyobb porcellán-gyár raktárát megszerez-
nünk, ennél fogva abban a helyzetben vagyunk,
hogy a n. é. közönségnek hihetetlen árak mellett

:- bocsátjuk készletünket rendelkezésére: :-

Étkező-készlet 26 drb aranyozással diszitve 13.60

Kávés-készlet aranyozással diszitve

4.60

Térs-készlet aranyozással diszitve

5.20

Mosdó-készletek 7 koronától feljebb.

Képkerekezések, diszműárak, üvegkészletek, majolika készletek és vázák,

karácsonyi és ujévi ajándék tárgyak legnagyobb választékban

Kiváló tisztelettel

Heller Testvérek

Nagyvárad, Zöldfa-utca. Zöldfa-épület.

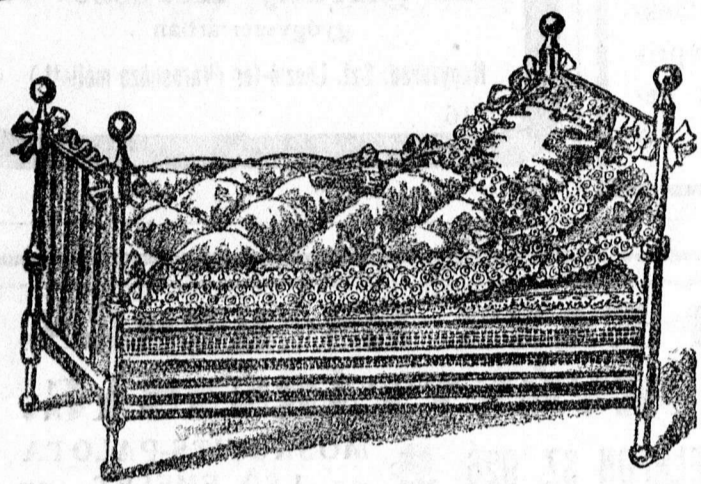
Telefon: 372.

Telefon: 372.

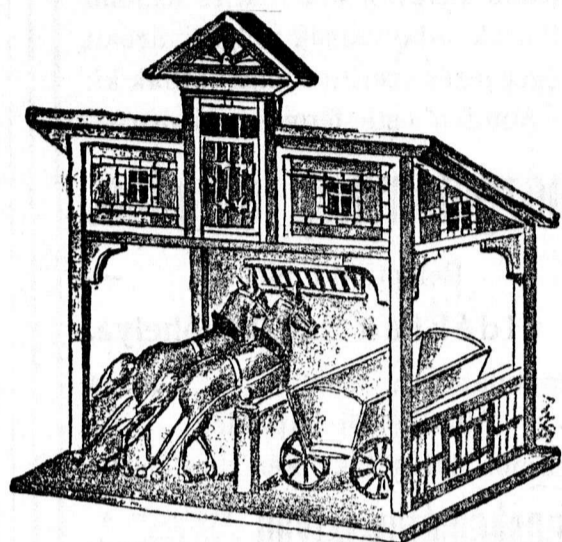
WALDMANNERNŐ

karácsonyi kiállítása

Rákócy-ut (Szent István Palota).

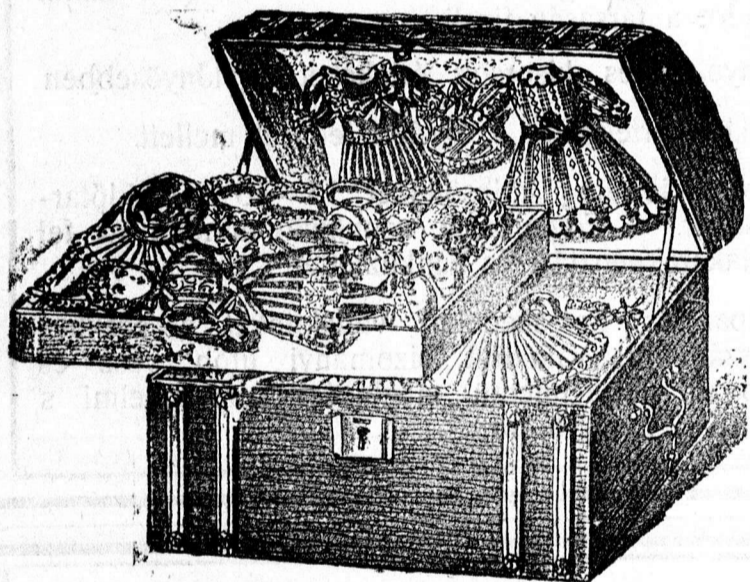

Hol dus vá-
lasztékban
vannak

diszmű és ajándék tárgyak

u. m. valódi

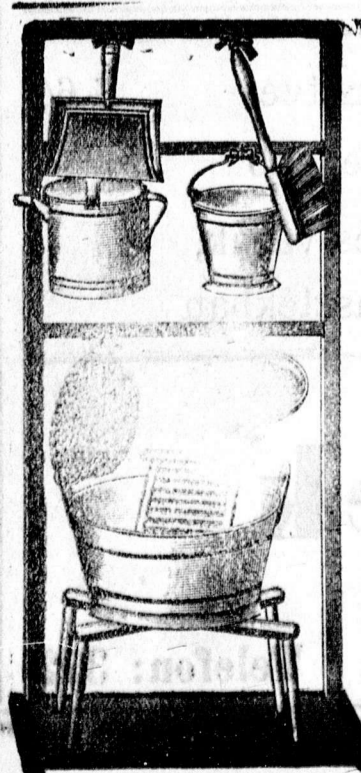

Bronz és Fazencze szobrok,
China ezüst disztárgyak, Fali
állványok és diszasztalok, Ivó
készletek és szivar készletek,
Likör és szivar asztalok, Varró
és ékszer dobozok, Manikür
és Fésű készletek, Hamu, Gyufa
tartók nagy választékban.

Uti bőröndök és berendezett kézitáskák.

Elegáns női ridikülök, finom pénz, szivar és cigaretta tárcák.

Világhírű „Gillette“ önbortvágép.

Fénykép rámak és családi rámak.

„Gyermek játék külön osztály.“

